Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Факультет театрального мистецтва

Кафедра акторського мистецтва та режисури драми

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
_____ Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ
«_31_» _____08_____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ З РЕЖИСУРИ

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	В6 Перформативні мистецтва
спеціалізація	В6.01 Сценічне мистецтво
освітня програма	Акторське мистецтво театру і кіно

Київ – 2026

Розробники:
ЛОКТІОНОВ Євген Віталійович, старший викладач, заслужений артист України, кафедри акторського мистецтва та режисури драми.

Викладачі:
Струтинський Богдан Дмитрович, доцент, народний артист України

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри акторського мистецтва та режисури драми Факультету театрального мистецтва
Протокол від 26.08.2026 №1

Завідувач кафедри _____ Богдан БЕНЮК

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
«Акторське мистецтво театру і кіно»
Професор, народний артист України _____ Богдан БЕНЮК
26.08.2026

Пролонговано:
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)

© КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання
	денна
Характеристика навчальної дисципліни	Вибіркова
Курс	2
Семестр	3
Кількість кредитів ЄКТС	6
Загальний обсяг годин	180
Практичні	48
Самостійна робота	132
Вид підсумкового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів здатності самостійно працювати з драматичним фрагментом як цілісним сценічним матеріалом: обирати та обґрунтовувати його постановочну придатність, здійснювати дієвий розбір і будувати подієвий ряд, формувати та практично перевіряти постановочний задум, організовувати роботу з виконавцями, вибудовувати просторове, пластичне й мізансценічне рішення, працювати з темпоритмом та атмосферою, зводити окремі епізоди в цілісну сцену, аналізувати й коригувати сценічний результат під час прогонів та здійснювати публічний показ із захистом постановочного рішення.

Завдання дисципліни:

1. оцінювати постановочну придатність драматичного матеріалу й обґрунтовувати вибір фрагмента в конкретних ресурсних умовах;
2. виконувати дієвий розбір фрагмента, виводячи з кожної позиції розбору конкретне постановочне рішення;
3. розширювати творчий інструментарій, використовуючи етюдний метод як спосіб формування, уточнення та перевірки постановочного задуму до початку основного репетиційного процесу;
4. розробляти просторове й пластичне рішення фрагмента в межах наявного майданчика та його обмежень;
5. розподіляти ролі як постановочне рішення і вводити виконавців у задум, не нав’язуючи готового результату;
6. мізансценувати фрагмент, будуючи мізансцену від дії та перевіряючи її читаність без тексту;
7. пробудовувати темпоритмом і атмосферу сцени коректними формулюваннями творчих задач, а не загальними вимогами до виконавців;
8. зводити напрацьовані епізоди в цілісну сцену, ухвалюючи обґрунтовані рішення;
9. діагностувати проблемні епізоди за результатами прогону, відрізняючи провал рішення від разової помилки виконання, і вносити адресну корекцію;
10. проводити публічні покази й аргументовано захищати постановочне рішення.

Передумови для вивчення дисципліни:

Дисципліна спирається на обов'язкові компоненти ОПП, опановані в 1–2 семестрах: ОД 1.1.07 «Практична робота над драматичним матеріалом», ОД 1.1.08 «Практичні елементи акторського тренінгу» і ОД 1.1.09 «Практичні навички в організації групової роботи». Вивчається паралельно з іншими компонентами Вибіркового блоку 1: аналітичний апарат і навички складання експлікації дає ВД 2.1.01 «Основи режисури театру», інструменти індивідуальної роботи з виконавцем – ВД 2.1.03 «Методи роботи з актором в процесі створення ролі»; тут обидві групи навичок застосовуються в наскрізній постановочній роботі.

Компетентності, на формування яких спрямована дисципліна:

– ЗК05. Здатність до саморозвитку, підтримки власного фізичного і психічного здоров'я та сприяння іншим у такій підтримці, ефективного керування часом та інформацією, сприяння конструктивній співпраці та вирішенню конфліктів в колективі, зокрема в інклюзивному та підтримуючому контексті, участі у суспільному житті, здобуття освітніх/професійних кваліфікацій 8 рівня НРК.

– ЗК07. Здатність діяти творчо, ініціативно та наполегливо при вирішенні проблем, критично мислити, діяти у співпраці, планувати та керувати дослідницькими та/або інноваційними проєктами у сфері професійної діяльності, які мають культурну, соціальну чи фінансову цінність.

– СК01. Здатність генерувати задум і здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі перформативного мистецтва.

– СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення перформативного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

– СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів перформативного твору.

– СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

– СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві перформативного твору.

– СК10. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.

– СК16. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.

Очікувані результати навчання (ПР) за дисципліною:

Після опанування дисципліни здобувач досягає таких програмних результатів навчання, передбачених ОПП «Акторське мистецтво театру і кіно»:

– ПР06. Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

– ПР07. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.

– ПР08. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

– ПР10. Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).

– ПР17. Організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп, розробляти та реалізовувати творчі проєкти.

– ПР18. Презентувати результати професійної діяльності та проєктів у сфері перформативного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

3. Структура навчальної дисципліни

Теми постановочної роботи	Розподіл годин між видами робіт (денна форма)		
	усього	практичні	сам. робота
2 курс, III семестр			
Тема 1. Вибір драматичного матеріалу і обґрунтування постановочної реалізації фрагмента.	18	4	14
Тема 2. Дієвий розбір драматичного фрагмента і побудова подієвого ряду.	18	6	12
Тема 3. Постановочний задум і його перевірка першою пробою.	18	4	14
Тема 4. Просторове й пластичне рішення драматичного фрагмента.	18	4	14
Тема 5. Розподіл ролей і введення виконавців у задум.	18	6	12
Тема 6. Мізансценування фрагмента.	18	6	12
Тема 7. Темпоритм фрагменту і атмосфера сцени.	18	4	14
Тема 8. Зведення фрагментів в цілісне перфоманс.	18	6	12
Тема 9. Прогін, діагностика провалів і корекція рішення.	18	4	14
Тема 10. Публічний показ і захист постановочного рішення.	18	4	14
УСЬОГО	**180**	**48**	**132**

4. Програма навчальної дисципліни

2 курс, III семестр

Тема 1. Вибір драматичного матеріалу і обґрунтування постановочної реалізації фрагмента. *практичне (4 год).* Робота починається з вибору матеріалу, і цей вибір є першим режисерським рішенням. Фрагмент оцінюється за постановочною придатністю: чи є в ньому завершена подія, чи вистачає дієвого матеріалу на заявлений хронометраж, чи забезпечений він наявним складом виконавців, простором і часом, який реально є. Розбираються типові помилки вибору – фрагмент без події, фрагмент, що тримається на позасценічних обставинах, фрагмент, який потребує ресурсу, недоступного в навчальних умовах. Окремо – межі втручання в авторський текст: що можна скоротити, чого не можна переписувати, як оформлюється купюра. Підсумок теми – обґрунтований вибір із письмовою аргументацією, чому саме цей матеріал ставиться саме в цих умовах.

Основні поняття / ключові слова: постановочна придатність, завершена подія, хронометраж, ресурсні обмеження, купюра, межі втручання в текст, обґрунтування вибору.

Рекомендована література: осн. 1, 4, 6, 8, 13; дод. 6.

Тема 2. Дієвий розбір драматичного фрагмента і побудова подієвого ряду. *практичне (6 год).* Дієвий розбір виконується вже не як навчальна вправа,

а як робоча операція під конкретну постановку: події драматичного фрагмента виділяються, перевіряються зміною поведінки персонажів і вишиковуються в подієвий ряд, який визначатиме структуру майбутньої сцени. Визначаються вихідна, головна і завершальна події, конфлікт і лінія боротьби кожного персонажа. Розбір ведеться з прицілом на постановку: кожна ухвалена позиція має давати рішення про те, що відбуватиметься на майданчику. Результат фіксується письмово і надалі не переписується без перегляду всього ланцюга – саме тут з'ясовується, чи витримує обраний фрагмент вагу задуму.

Основні поняття / ключові слова: дієвий розбір, вихідна і головна подія, подієвий ряд фрагмента, конфлікт, лінія боротьби, фіксація розбору, перевірка фрагмента розбором.

Рекомендована література: осн. 4, 5, 8, 12, 13; дод. 3.

Тема 3. Постановочний задум і його і перша практична реалізація. *практичне (4 год).* Постановочний задум формується на основі конкретного драматичного фрагмента та одразу перевіряється у практичній роботі. Тема, надзавдання та образне рішення конкретизуються у стислому режисерському формулюванні, яке визначає напрям роботи над фрагментом. Проводиться етюдна проба як практична перевірка головної події та основного режисерського рішення силами здобувача або із залученням колег. За результатами проби визначається дієздатність запропонованого задуму, виявляються його проблемні положення та вносяться необхідні корективи. Розробляється робоча експлікація фрагмента із визначенням основних постановочних завдань, послідовності їх реалізації та питань, які потребують вирішення на наступних етапах роботи.

Основні поняття / ключові слова: постановочний задум, надзавдання фрагмента, етюдна проба задуму, робоча експлікація, календар проб, перегляд задуму.

Рекомендована література: осн. 6, 7, 8, 10, 12; дод. 5, 8.

Тема 4. Просторове й пластичне рішення драматичного фрагмента. *практичне (4 год).* Простір драматичного фрагмента вирішується в межах наявного майданчика: визначаються межі ігрової зони, точки входів і виходів, рівні, предметне середовище і те, що з нього справді працює на подію. Розглядається пластичне рішення – спосіб існування тіла в цьому просторі, дистанції між персонажами, характер руху. Окремо опрацьовується робота з обмеженнями: відсутність декорацій, спільний майданчик з іншими проєктами, сценічне світло, звук. Ухвалене рішення оформлюється плануванням і перевіряється моделюванням на майданчику до того, як на ньому почнуть працювати виконавці.

Основні поняття / ключові слова: моделювання, ігрова зона, технічні характеристики, предметне середовище, пластичне рішення, дистанції, робота з обмеженнями.

Рекомендована література: осн. 9, 11; дод. 9.

Тема 5. Розподіл ролей і введення виконавців у задум. *практичне (6 год).* Розподіл ролей розглядається як постановочне рішення, а не як адміністративна процедура: виконавець обирається відповідно до визначеного творчого завдання фрагмента та в контексті акторського ансамблю, а не лише за

зовнішньою відповідністю. Опрацьовується введення виконавців у задум – що саме режисер повідомляє на першій зустрічі, що лишає на самостійне відкриття, як передає подієвий ряд, не нав'язуючи готового результату. Проводяться перші проби з виконавцями, де перевіряється життєздатність самого мистецького рішення: чи формує задум у виконавців імпульс чи усвідомлення дії. Окремо розглядається ситуація, коли творчі та професійні можливості обраного виконавця не відповідають визначеним творчим завданням і наявним ресурсам.

Основні поняття / ключові слова: розподіл ролей, добір під завдання, акторський ансамбль, введення в задум, перша проба з виконавцями, життєздатність рішення, заміна виконавця.

Рекомендована література: осн. 2, 3, 8, 14; дод. 7.

Тема 6. Мізансценування фрагмента. *практичне (6 год).* Мізансценування переводить задум у конкретну сценічну форму: кожна подія отримує просторове вирішення, а переходи між подіями – логіку руху. Мізансцена будується від дії, а не накладається заради картинки, і перевіряється тим, чи читаються взаємини персонажів без тексту. Опрацьовується робота з центром композиції, дистанціями, рівнями і ракурсами, а також мізансценічний акцент – спосіб виділити те, що глядач мусить побачити. Розбирається типова помилка: закріплення мізансцени до того, як виконавці опанували дію, після чого форма починає нівелювати зміст.

Основні поняття / ключові слова: мізансценування, мізансцена від дії, композиційний центр, ракурс, мізансценічний акцент, логіка переходів, передчасне закріплення форми.

Рекомендована література: осн. 5, 10, 8, 11; дод. 9.

Тема 7. Темпоритм фрагменту і атмосфера сцени. *практичне (4 год).* Темпоритм фрагменту і атмосфера опрацьовуються як керовані параметри сцени, а не як наслідок натхнення. Визначається темпоритмічна партитура фрагмента: де сцена прискорюється, де гальмує, де пауза працює сильніше за репліку, чим забезпечується зміна ритму – дією, пластикою, звуком, світлом. Атмосфера будується конкретними засобами і перевіряється на глядачеві, а не декларується. Розбирається різниця між темпом вимовляння тексту і темпоритмом події, а також типовий провал – рівна сцена, у якій усі епізоди йдуть в одному ритмі й глядач перестає розрізняти головне.

Основні поняття / ключові слова: темпоритм, темпоритмічна партитура, пауза, зміна ритму, атмосфера, засоби створення атмосфери, рівна сцена.

Рекомендована література: осн. 2, 12; дод. 2, 4.

Тема 8. Зведення фрагментів в цілісний перфоманс. *практичне (6 год).* Зведення напрацьованих епізодів у цілісну сценічну композицію: вибудовування наскрізної дії, узгодження переходів між епізодами, усунення повторів, провалів і композиційних розривів. Перевірка цілісності сцени в реальному часі, відповідності заявленому хронометражу та взаємозв'язку окремих епізодів у межах єдиного режисерського рішення. Визначення матеріалу, що підлягає скороченню або вилученню для забезпечення цілісності сцени. Інтеграція технічних складників – звуку, світла, реквізиту – та перевірка їхньої функціональної відповідності режисерському рішенню.

Основні поняття / ключові слова: зведення, наскрізна дія фрагмента, переходи між епізодами, хронометраж, скорочення напрацьованого, технічні складники, цілісність сцени.

Рекомендована література: осн. 5, 7, 8; дод. 10.

Тема 9. Прогін, діагностика провалів і корекція рішення. *практичне (4 год).* Прогін дає перший погляд на роботу як на ціле й водночас є діагностичною процедурою. Опрацьовується методика розбору прогону: що фіксувати під час перегляду, як помилку в художньому рішенні від разової похибки виконання, які зауваження давати одразу, а які відкласти, щоб не зруйнувати роботу напередодні показу. Визначається межа можливих змін: що ще можна переробити за час, який лишився, а що вже закріплено й потребує лише уточнення. Корекція вноситься адресно, з перевіркою кожної зміни повторним прогоном.

Основні поняття / ключові слова: прогін, діагностика проблемних епізодів, помилка в художньому рішенні, похибка виконання, адресна корекція, межа змін перед показом, повторний прогон.

Вид заняття:

Рекомендована література: осн. 2, 3, 6, 8; дод. 10.

Тема 10. Публічний показ і захист постановочного рішення. *практичне (4 год).* Публічний показ як підсумкова перевірка результатів режисерської роботи над фрагментом. Підготовка до показу: визначення порядку проведення, розподіл відповідальності між учасниками, організація передпоказового стану виконавців і творчої групи. Після показу – захист постановочного рішення з обґрунтуванням основних режисерських рішень, послідовності їх формування та змін, внесених у процесі практичної роботи. Аналіз відповідності сценічного результату початковому задуму, визначення результатів, досягнутих цілеспрямовано, та виявлення випадкових або непередбачених рішень.

Основні поняття / ключові слова: публічний показ, підготовка до показу, розподіл відповідальності, передпоказовий стан, захист постановочного рішення, закономірний і випадковий результат.

Рекомендована література: осн. 1, 3, 6, 10; дод. 1.

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи (пояснення, бесіда, дискусія, аналіз);
- наочні методи (демонстрація, перегляд і аналіз відеоматеріалів, показ практичних прийомів);
- практичні методи (вправи, етюди, тренінги, імпровізація, робота над сценами, виконання творчих завдань);
- методи проблемного навчання (аналіз творчих ситуацій, постановка та розв’язання професійних завдань);
- інтерактивні методи (робота в парах і групах, рольові вправи, взаємний аналіз і обговорення)

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання для самостійної роботи	Форма подання	Бали
1	Проаналізувати запропонований драматичний фрагмент з позиції режисера: визначити його подієву основу, характери ролей, партнерські взаємозв'язки та вимоги до виконавців.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
2	Здійснити дієвий розбір фрагмента з позиції персонажів, визначити основні події, мету та дії персонажа, взаємодію партнерів.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
3	Опрацювати режисерський задум фрагмента, визначити запропоновані обставини, завдання персонажів та особливості їх практичного втілення у сценічній дії.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
4	Відпрацювати існування персонажів у визначеному сценічному просторі: рух, дистанції, рівні, взаємодію з предметним середовищем в контексті ансамблевої взаємодії.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
5	Визначити співвідношення: режисерського задуму, та особливостей побудови ролі, партнерської взаємодії та способів включення персонажів в загальну композицію сцени.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
6	Відпрацювати мізансцену фрагмента, визначити логіку переміщень і взаємодії партнерів, перевірити відповідність сценічної поведінки розвитку події.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
7	Практично відпрацювати темпоритм існування персонажів та способи взаємодії партнерів відповідно до атмосфери й ритмічної структури сцени.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
8	Осмислити фрагмент у цілісній партнерській взаємодії, забезпечити послідовність дій, переходів і реакцій відповідно до загальної структури сцени.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
9	Проаналізувати результат прогону, визначити труднощі у виконанні сценічних завдань, партнерської взаємодії та мізансцен, внести необхідні корективи.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
10	Підготувати та здійснити публічний показ фрагмента, продемонструвати обґрунтування художнього рішення та проаналізувати виконавську роботу творчої команди в контексті постановочного рішення.	Практичне завдання та усний результат аналізу	9
		Разом	**90**

Критерії оцінювання самостійної роботи

Рівень виконання	Бали
Здобувач повністю та самостійно виконує режисерське завдання відповідно до постановочного рішення, демонструє точне розуміння сценічної дії, запропонованих обставин, завдань персонажів та партнерської взаємодії. Послідовно реалізує визначене завдання у сценічній роботі, використовує виражальні засоби відповідно до змісту фрагмента. Ґрунтовно аналізує отриманий результат, визначає ефективні рішення та проблемні моменти, аргументує шляхи їх корекції, використовує професійну термінологію.	9

Здобувач належно виконує режисерське завдання, демонструє розуміння постановочного рішення, завдань персонажів та основних принципів ансамблевої взаємодії. Досягає загалом переконливого сценічного результату, хоча окремі елементи потребують доопрацювання. Аналізує результат роботи, формулює основні висновки та відповідає на запитання, однак окремі положення недостатньо аргументовані.	8–6
Здобувач частково виконує режисерські завдання, має труднощі з розумінням або практичною реалізацією постановочного рішення, сценічної дії чи ансамблевої взаємодії. Результат неповний або недостатньо послідовний. Усний аналіз переважно описовий, висновки недостатньо обґрунтовані, відповіді на запитання неповні.	5–3
Здобувач виконує лише окремі елементи режисерського завдання, демонструє значні труднощі у сценічній реалізації та ансамблевої взаємодії. Не може належно пояснити власні поставновочні рішення, поверхово аналізує результат і потребує значної допомоги викладача.	2–1
Здобувач не виконав завдання	0

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Накопичувальна бально-рейтингова система, передбачає оцінювання здобувачів за усіма видами аудиторної та позааудиторної діяльності.

При викладанні дисципліни «Практикум з режисури» використовуються такі методи контролю:

поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, самостійної роботи;

підсумковий контроль проводиться у формі заліку (є результатом накопичення балів за поточний контроль).

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Розподіл балів за темами і видами робіт											**Сума**
Вид роботи	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	**Т9**	**Т10**	
Присутність на практичному занятті	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**10**
Самостійна робота	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	**90**

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Значення оцінки**	**Рівень компетентності**
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків,	Середній (репродуктивний)

		достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	Середній (репродуктивний)
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	Низький (рецептивно-продуктивний)

9. Рекомендована література

Основна література

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX : станом на 31 лип. 2026 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20 (дата звернення: 24.08.2026).

2. Барба Е. Паперове каное / пер. з англ. М. Шкарабана. Львів : Літопис, 2001. 288 с.

3. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / пер. з англ. Я. Винницької, О. Матвієнко ; ідея вид., післямова та наук. ред. Б. Козака. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 136 с. URL: https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Piter-Bruk.pdf (дата звернення: 24.08.2026).

4. Вірченко Т. І. Художній конфлікт в українській драматургії 1990–2010-х років: дискурс, еволюція, типологія : монографія / ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Кривий Ріг : Видавничий дім, 2012. 336 с. URL: https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/virchenko-t.-2012-hudozhnij-konflikt-v-ukrayinskij-dramaturgiyi-1990%E2%80%932010-h.pdf (дата звернення: 24.08.2026).

5. Клековкін О. Ю. Mise en scène: Ідеї. Концепції. Напрями / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ : Фенікс, 2017. 800 с. URL: https://mari.kyiv.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/Klekovkin-MISE_EN_SCENE-text.pdf (дата звернення: 24.08.2026).

6. Клековкін О. Ю. Режисерська система: Горизонтальний аналіз : монографія / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2023. 368 с. (Сценознавство). DOI: 10.31500/978-617-640-662-4. URL: https://mari.kyiv.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/Klekovkin_Directing_system.pdf (дата звернення: 24.08.2026).

7. Клековкін О. Ю. Система Курбаса: реконструкція : навч. посібник / наук. ред. М. М. Шкарабан. Київ : Ліра-К, 2024. 320 с. (Сценознавство). URL: https://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/852 (дата звернення: 24.08.2026).

8. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський ; ред. М. Москаленко ; післямова Д. Лабінської. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. 917 с.

9. Лідер Д. Театр для себе / упоряд. О. Островерх. Київ : Факт, 2004. 104 с.

10. Макс Райнгардт: я лише театроман : листи, промови, статті, інтерв'ю, розмови, уривки з режисерських книг / наук. ред. Б. Козак ; пер. з нім. В. Кам'янця. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 184 с.

11. Никоненко Р. М. Пластична режисура : монографія. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. 181 с. URL: https://lib.knukim.edu.ua/monographs/ (дата звернення: 24.08.2026).

12. Паві П. Словник театру / пер. М. Якубяк. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 640 с.

13. Сонді П. Теорія сучасної драми / пер. з нім. М. Ліпісівіцького, С. Соколовської ; за наук. ред. О. Чиркова. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 132 с.

14. Театральна етика. Формування особистості актора : хрестоматія / ідея вид. та упорядкув. Б. Козака. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 172 с.

Допоміжна література

1. Абрамович О. О. Діалог із глядачем у контексті режисерської майстерності. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2017. Вип. 20. С. 182–185. DOI: 10.34026/1997-4264.20.2017.221381.

2. Богомазов П. Особливості побудови атмосфери в постдраматичному театрі. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2024. Вип. 35. С. 121–128. DOI: 10.34026/1997-4264.35.2024.318069.

3. Захарченко А. І. Внутрішньо-особистісний конфлікт персонажа у контексті основного конфлікту п'єси. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2017. Вип. 20. С. 71–78. DOI: 10.34026/1997-4264.20.2017.221204.

4. Захарченко А. Значення темпо-ритму у драматичній виставі. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2022. Вип. 31. С. 16–23. DOI: 10.34026/1997-4264.31.2022.267513.

5. Кашуба В. Г. Режисерська експлікація в театрі: сутність і проблематика методу. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2018. Вип. 23. С. 47–51. DOI: 10.34026/1997-4264.23.2018.216655.

6. Коник Д. Тема війни в трилогії В. Нестайка «Тореадори з Васюківки» у роботі над інсценізацією роману. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2024. Вип. 34. С. 63–70. DOI: 10.34026/1997-4264.34.2024.305190.

7. Крипчук М. Рольовий тренінг у роботі над навчальною виставою. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Сценічне мистецтво. 2022. Т. 5, № 1. С. 53–61. DOI: 10.31866/2616-759X.5.1.2022.255233.

8. Пацунов В. П. Алгоритм народження метафори. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2017. Вип. 20. С. 172–176. DOI: 10.34026/1997-4264.20.2017.221376.

9. Фіалко В. О. «Пластична драматургія» Данила Лідера. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2017. Вип. 21. С. 63–68. DOI: 10.34026/1997-4264.21.2017.220969.

10. Ходаківський Д. Режисерська робота над фіксацією вистави: досвід сценічної адаптації після прем'єри. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. Вип. 36. С. 78–83. DOI: 10.34026/1997-4264.36.2025.332760.

10. Інформаційні ресурси

1. Інституційний репозитарій Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : повні тексти випусків «Наукового вісника», навчальних посібників, робочих програм і кваліфікаційних робіт. URL: https://ir.knutkt.edu.ua/ (дата звернення: 24.08.2026).

2. Бібліотека української драматургії : вебресурс Національної спілки театральних діячів України ; каталог п'єс українських авторів і перекладів українською (780 п'єс, 135 авторів) – робочий матеріал для вибору драматичного фрагмента. URL: https://ukrdramalib.com.ua/ (дата звернення: 24.08.2026).

3. Електронна бібліотека «Культура України» / Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого : тематичний каталог «Театральне мистецтво» ; оцифровані видання з історії та теорії режисури (14 324 документи у бібліотеці). URL: https://elib.nlu.org.ua/catalogue.html?catalogue=41 (дата звернення: 24.08.2026).

4. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України : розділ «Індивідуальні монографії» ; повнотекстові PDF праць з теорії режисури, сценографії та методології театрознавства. URL: https://mari.kyiv.ua/publications/monographs/individual-monographs (дата звернення: 24.08.2026).

5. Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса : офіційний вебсайт ; розділи «Вистави», «Проєкти», «Персоналії», видавничі проєкти (антології сучасної драми), бібліографія і фотоархів Леся Курбаса. URL: https://kurbas.org.ua/ (дата звернення: 24.08.2026).